

Lexicographic Bulletin

Vol 1 (1939)

Lexicographic Bulletin

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΛΕΞΙΚΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΙ

ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ
ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ
1939

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Πρόλογος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΛΕΞΙΚΟΓΡΑΦΙΚΟΝ
ΔΕΛΤΙΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΙ

ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ
ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

1939

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν ἄρθρων τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς νέας Ἑλληνικῆς ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς ἄλλας μελέτας των οὐχὶ σπανίως παρέχεται ἀφορμὴ εἰς τοὺς συντάκτας νὰ προβοῦν εἰς εὐρύτερας ἐρεῦνας ἐχούσας σχέσιν πρὸς τὴν καθόλου ἱστορίαν τῆς γλώσσης, ἥτοι τὸ ἔτυμον καὶ τὴν γραμματικὴν μορφήν τῶν λέξεων, τὰς σημασιολογικὰς καὶ συντακτικὰς αὐτῶν χρήσεις κτ., καὶ περιλαμβάνουσας ὅλας τὰς ἐποχὰς τῆς ἱστορίας της, ἀρχαίαν, μεταγενεστέραν, μεσαιωνικὴν, μεταβυζαντινὴν καὶ νέαν. Αἱ ἐρευναι αὗται εἶναι ἀνάγκη νὰ διατυπωθοῦν εἰς ἰδίᾳς πραγματείας, διότι εἶναι χρησιμώταται καὶ εἰς πάντα μὲν γλωσσοδίφην, πρὸ παντὸς ὅμως εἰς τὸ ἔργον τῆς συντάξεως τοῦ Λεξικοῦ ὡς διαφωτίζουσαι πλεῖστα ὅσα ζητήματα τῆς γλώσσης κατὰ τὴν μακροαῖωνα ἱστορίαν της. Αἱ τοιαῦται διατριβαὶ δημοσιευόμεναι ἀπὸ τοῦ 1914 μέχρι τοῦ 1923 εἰς τὸ εἰδικὸν περιοδικὸν *Λεξικογραφικὸν Ἀρχεῖον τῆς μέσης καὶ νέας Ἑλληνικῆς* καὶ ἔπειτα μετὰ τὴν παῦσιν τῆς ἐκδόσεώς του εἰς τὸ περιοδικὸν τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρείας Ἀθηνᾶ θὰ δημοσιεύωνται εἰς τὸ ἐξῆς εἰς τὸ παρὸν *Λεξικογραφικὸν Δελτίον*, τὸ ὁποῖον ἰδρύθη ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἐνεστῶς ἔτος.

Πρὸς ἀκριβεστέραν φωνητικὴν παράστασιν τῶν ιδιωματικῶν λέξεων ἐκτὸς τῶν κοινῶν γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου γίνεται χρῆσις καὶ τῶν ἐξῆς ὡς καὶ ἐν τῷ Λεξικῷ.

ä, φθόγγος μεταξὺ ε καὶ α ἴσος περίπου πρὸς τὸ Γερμανικὸν ä.

b Λατινικὸν διὰ πάντα φθόγγον ἄρρινον προερχόμενον ἐκ τοῦ β, μβ, π, μπ.

γ, οὐρανικὸν γ κατόπιν τοῦ ὁποίου ἐξέπεσε φωνῆεν *i* (=ι, η, υ, ει, οι).

Τοῦτο ὡς καὶ τὰ ἐπόμενα οὐρανικὰ σύμφωνα διατηροῦν τὴν πρὸ τοῦ *i* προφορὰν των καὶ μετὰ τὴν ἔκπτωσιν αὐτοῦ.

- g Λατινικὸν διὰ πάντα φθόγγον ἄρρινον προερχόμενον ἐκ τοῦ γ, γγ, γκ, κ.
 d Λατινικὸν διὰ πάντα φθόγγον ἄρρινον προερχόμενον ἐκ τοῦ δ, νδ, ντ, τ.
 dd ἐκ τοῦ λλ, φθόγγος ἰδιάζων εἰς τὰς διαλέκτους τῆς κάτω Ἰταλίας.
 ζ, παχὺ ζ ἴσον πρὸς τὸ Γαλλικὸν j.
 ρ, οὐρανικὸν κ κατόπιν τοῦ ὁποίου ἐξέπεσε φωνῆεν i.
 λ, οὐρανικὸν λ κατόπιν τοῦ ὁποίου ἐξέπεσε φωνῆεν i.
 λ, ὑπερωικὸν λ τῆς Τσακωνικῆς διαλέκτου.
 ν, ὑπερωικὸν ν τῆς Τσακωνικῆς διαλέκτου.
 ρ, οὐρανικὸν ν κατόπιν τοῦ ὁποίου ἐξέπεσε φωνῆεν i.
 ξ, παχὺ ξ ἴσον πρὸς τὸ κθ.
 ο, φθόγγος μεταξὺ ε καὶ ο ἴσος περίπου πρὸς τὸ Γερμανικὸν ö.
 π, δασὺ π τῆς Τσακωνικῆς διαλέκτου.
 ρ, ὑπερωικὸν ρ τῆς Τσακωνικῆς διαλέκτου.
 σ, παχὺ σ ἴσον πρὸς τὸ Γαλλικὸν ch.
 τ, δασὺ τ τῆς Τσακωνικῆς διαλέκτου.
 χ, οὐρανικὸν χ κατόπιν τοῦ ὁποίου ἐξέπεσε φωνῆεν i.
 ψ, παχὺ ψ ἴσον πρὸς τὸ πθ.
 ω, φθόγγος ἴσος πρὸς τὸ ö.

Οἱ φθόγγοι ι, υ καθὼς καὶ τὸ ει, οι, υι προφέρονται κατὰ συνί-
 ζησιν πρὸς τὸν ἐπόμενον φθόγγον. Ὅμοίως ὡς ι προφέρονται καὶ τὸ
 ε καὶ αι, γράφονται ὅμως οὕτως διὰ λόγον ἱστορικόν.

Τὰ ὡς διπλᾶ προφερόμενα σύμφωνα γράφονται ἠραιωμένα μετὰ
 παύλας, οἷον πεθ - θερός, ἀμάκ - κωτος, φανερών - νω, ἄπ - παρος κτλ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἀπριλίου 1939.

Ὁ Διευθυντῆς

ΑΝΘΙΜΟΣ Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ